

MINISTRY OF FINANCE
OF GEORGIA

Reformæ Kontrollit të brendshëm Financiar Publik në Gjeorgji

Giuli Chkuaseli

Departamenti i Kontrollit të Brendshëm Publik

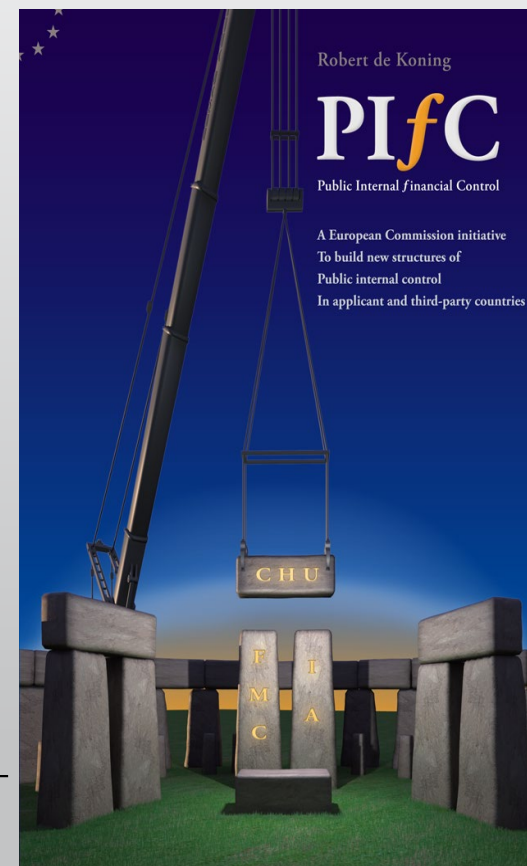
qershor , 2023

Kontrolli brendshëm Financia Publik (PFC)

Ky koncept i cili u zhvillua nga Komisioni Evropian, për vendet në zhvillim në mënyrë që të Institucionet publike duhet të jenë në gjendje të përmirësojnë sistemet e tyre të kontrollit të brendshëm modern duke përcaktuar parimet e qeverisjes, sipas standardeve ndërkombëtare dhe praktikave më të mira.

Nga “administrata tradicionale” drejt menaxhimit modern

E meta e "qasjes tradicionale administrative".

- Administrata e centralizuar:
 - proceset e vendimmarrjes burokratike;
 - mungesa e delegimit të përgjegjësive në nivele më të ulëta;
 - përfshirja e ulët e punonjësve në procesin e arritjes së qëllimit të përbashkët;
- Dobësitë e monitorimit:
 - Sistemi i dobët i llogaridhënies/ose mosekzistenca;
- më pak vëmendje ndaj rreziqeve dhe menaxhimit të rrezikut në procesin e arritjes së qëllimeve;
- Theksi në pajtueshmërinë dhe ligjshmërinë:
 - Mos vlerësimi nëse ishte efikas dhe efektiv ;
 - N jo vlerësimi i performancës ;

Menaxhimi efektiv do të thotë :

- Vendosja e objektivave të qarta ;
- Të ketë një mjedis të tillë të kontrollit të brendshëm në organizatë, i cili siguron arritjen e objektivave (“kontrolli financiar” është një nga aspektet e sistemit të kontrollit të brendshëm);

Objektivat duhet të arrihen në harkun kohor dhe buxhetin e caktuar, me standardet ekzistuese, në përputhje me ligjet dhe rregulloret ekzistuese.

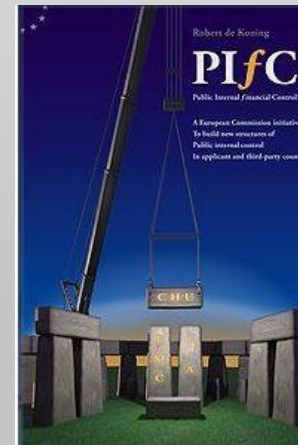
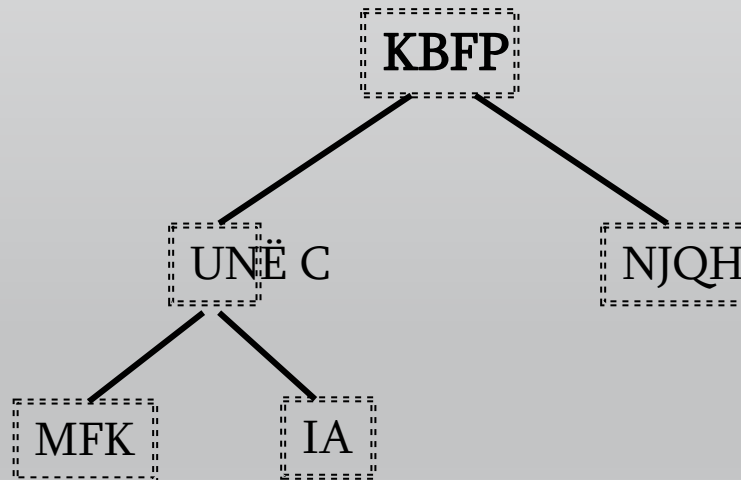
“**Kontrolli i brendshëm** është krijuar për të arritur objektivat organizative”.

INTOSAI GOV 9100

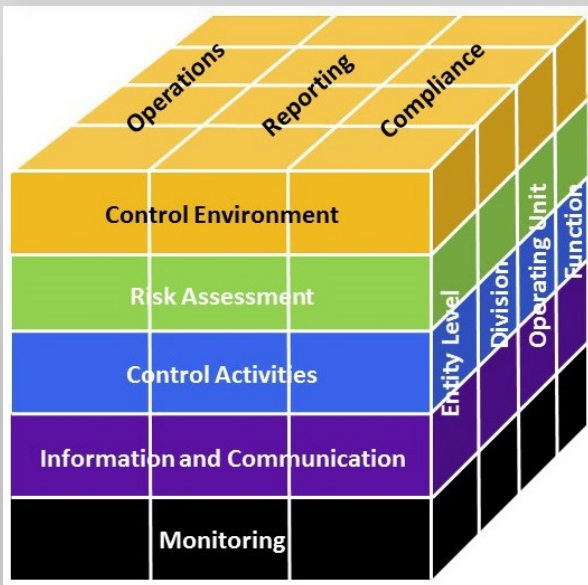
KBFP ka tre shtylla kryesore:

- Menaxhimi dhe kontrollet e menaxhimit - (MFK)
- Auditimi i brendshëm
- Koordinimi i sistemit të KBFP - Njësia Qendrore e Harmonizimit (NJQH)

Fazat e zbatimit të sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit

Modeli COSO

Qasja me 3 faza -
Qasja me 3 faza

VS

- Kontrolli financiar
- kontrolli menaxherial
- Menaxhimi Financiar

Udhëzime për rregullat dhe procedurat për ngritjen e sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit

- delegimi i autoritetit;
- rritja e përgjegjësive të menaxherëve përkatës;
- Rritja e ndërgjegjësimit të drejtuesve të ndryshëm

- përmirësimi i strukturës së përgjegjësive menaxheriale të përcaktuara në fazën e parë;
- rritja e cilësisë së delegimit;
- Rritja e përfshirjes së njësive operacionale në procesin e zhvillimit të mekanizmave efektivë të kontrollit, menaxhimit të rrezikut dhe raportimit.

- identifikimi i qendrave të kostos;
- analiza financiare;
- menaxhimi financiar strategjik.

Objektivi i MFK-ës është:

- Përmirësimi i proceseve të menaxhimit dhe kontrollit në sektorin publik;
- Menaxhimi i shpenzimeve dhe të ardhurave shtetërore në përputhje me objektivat e institucionit; Ligjërisht, ekonomikisht, në mënyrë efikase dhe produktive;
- Përmirësimi i sistemit të llogaridhënies menaxheriale;
- Ngritja/forcimi i sistemit të raportimit ;

Auditimi i brendshëm

Neni 4, ligji KBFFI Gjeorgjisë

Për krijimin e njësive të auditimit të brendshëm në institucione të caktuara:

Njësité e auditimit të brendshëm do të krijohen në:

- Ministritë e Gjeorgjisë;
- Ministritë e Republikave Autonome të Abkhazisë dhe Axharës;
- Personat juridikë të së drejtës publike, lista e të cilave miratohet nga Qeveria e Gjeorgjisë
- Bashkitë e komunave – në bazë të vendimit të „Sakrebulo“ përkatëse .
- Një person juridik sipas së drejtës private (në të cilin shteti zotëron më shumë se 50% të aksioneve ose interesave pronësore)

Drafti i statutit të njësive të auditimit të brendshëm të institucioneve do të përgatitet në konsultim me Njësine Qendrore të Harmonizimit.

Programi i certifikimit të auditimit të brendshëm:

- Moduli i 4-të :
 - Buxhetimi i Programit
 - Reforma në Administratën Publike;
 - Rregulloret e kontabilitetit dhe raportimet të bazuara në SNKSP të bazuara në akruale
 - Prokurimi Shtetëror

Faleminderit shumë!

g.chkuaseli@mof.ge